

PROGRAM REALIZACJI WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO W ZESPOLE SZKÓŁ IM. JANA PAWŁA II W SŁAWKOWIE

Rok szkolny 2024/2025

1. Podstawa prawna :

Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku

Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego

Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2019 roku w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

Statut Szkoły Podstawowej nr 2 w Zespole Szkół w Sławkowie

Statut Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół w Sławkowie

2. Cel główny

Doradztwo zawodowe ma na celu prowadzenie zaplanowanych i systematycznych działań mających na celu wspieranie uczniów w procesie podejmowania świadomych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

W szkołach podstawowych działania z zakresu doradztwa zawodowego obejmują preorientację zawodową, mającą na celu wstępne zapoznanie się z zawodami oraz pobudzanie i rozwój zainteresowań oraz uzdolnień uczniów.

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV jest zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień zawodowych.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej oraz szkołach ponadpodstawowych jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego, świadomego i samodzielnego planowania własnej kariery – wyboru kolejnego etapu edukacyjnego. Uwzględniając jednocześnie ich zainteresowania, uzdolnienia, predyspozycje zawodowe oraz informacje dotyczące systemu edukacyjnego i rynku pracy.

3. Adresaci programu

Działania związane z doradztwem zawodowym kierowane są do trzech grup adresatów:

- uczniów,
- rodziców,
- nauczycieli.

4. Działania związane z realizacją programu

4.1 Działania kierowane do uczniów :

- porady i konsultacje indywidualne,
- na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych w klasach,
- na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego w klasach 7 - 8 Szkoły Podstawowej i IV Liceum Ogólnokształcącego,
- prowadzenie zajęć grupowych o tematyce doradztwa zawodowego według potrzeb,
- prowadzenie działań związanych z poznawaniem własnych zasobów np. przygotowanie do konkursów, uroczystości szkolnych, imprez klasowych, działań na rzecz środowiska lokalnego,
- prowadzenie spotkań grupowych związane z rozwojem zainteresowań uczniów,
- organizacja spotkań z przedstawicielami zawodów,
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowych przy pomocy strony internetowej szkoły.

4.2 Działania kierowane do rodziców:

- organizacja prelekcji o tematyce doradztwa zawodowego,
- konsultacje indywidualne dotyczące decyzji edukacyjno-zawodowych,
- udostępnianie informacji dotyczących zagadnień edukacyjno-zawodowych na stronie internetowej szkoły,
- włączenie rodziców w edukację zawodową na terenie szkoły.

4.3 Działania kierowane do nauczycieli:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego,
- prowadzenie lekcji otwartych,
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji wspierających, tj. PUP, SZOZ,
- udostępnienie zasobów, materiałów z obszaru doradztwa zawodowego,
- wsparcie realizacji zadań doradztwa zawodowego.

5. Formy realizacji działań doradztwa zawodowego:

1. Zajęcia grupowe związane z doradztwem zawodowym, wynikające z ramowych planów nauczania.
2. Podczas zajęć godzin wychowawczych związanych z doradztwem zawodowym według potrzeb klasy tematyka lekcji do wyboru.
3. W trakcie bieżącej pracy z uczniem w ramach treści realizowanych na poszczególnych zajęciach oraz oddziaływań wychowawczych.
4. Prelekcji skierowanych do uczniów, rodziców, nauczycieli o tematyce zawodoznawczej.
5. Indywidualnych porad i konsultacji dla uczniów, rodziców.

6. Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym

W realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym na terenie szkoły biorą udział wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, nauczyciel bibliotekarz, specjaliści oraz osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna.

Zakres zadań:

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizacji doradztwa zawodowego w szkole;
- organizuje wspomaganie szkoły w realizowaniu zadań związanych z doradztwem zawodowym polegające na planowaniu i przeprowadzaniu działań mających na celu poprawę jakości pracy szkoły w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów i słuchaczy na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego;
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, w klasach 7 - 8 Szkoły Podstawowej oraz IV Liceum Ogólnokształcącego;
- opracowuje we współpracy z innymi nauczycielami, w tym nauczycielami wychowawcami opiekującymi się oddziałami, psychologiem lub pedagogami, programu WSDZ;
- wspiera nauczycieli, w tym nauczycieli wychowawców opiekujących się oddziałami, psychologów lub pedagogów, w zakresie realizacji działań określonych w programie WSDZ;
- koordynuje działalności informacyjno-doradczą realizowaną przez szkołę, w tym gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe;
- prowadzi indywidualne konsultacje i porady dla uczniów, rodziców i nauczycieli;
- organizuje współpracę z instytucjami wspierającymi szkołę o tematyce zawodoznawstwa, np. PUP, SZOZ, ZHP;
- współpracuje z dyrektorem szkoły w zakresie realizacji zadań z doradców zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- diagnozują potrzeby zespołu klasowego w celu dostosowania realizowanych treści z zakresu doradztwa zawodowego;
- realizują treści z WSDZ na godzinach wychowawczych;
- w trakcie bieżącej pracy z uczniami zaznaczają związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- realizują na lekcjach godzin wychowawczych treści z wybranych zagadnień z doradztwa zawodowego zawartymi w WSDZ kierując się potrzebami danej grupy klasowej;
- udzielają informacji dotyczących możliwości udzielania wsparcia w zakresie planowania kariery zawodowej ucznia;
- współpracują z rodzicami przekazując informację o funkcjonowaniu ucznia w szkole jego predyspozycjach oraz indywidualnych możliwościach oraz możliwościach wsparcia ze strony szkoły wyborów edukacyjno-zawodowych ucznia;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej.

Nauczyciele, specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- w trakcie bieżącej pracy z uczniami zaznaczają związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami w zakresie realizacji zajęć z zakresu doradztwa zawodowego;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach, olimpiadach;

- wspomagają rozwój indywidualnych zainteresowań uczniów;
- prowadzą zajęcia dodatkowe wspierające ucznia w rozwoju;
- współpracują z doradcą zawodowym w realizacji działań związanych z WSDZ.

7. Harmonogram pracy

Zaplanowany na rok 2024/2025 harmonogram pracy WSDZ obejmuje dwa obszary.

Część pierwsza to zajęcia realizowane z zespołem klasowym przez:

- wychowawców w ramach zajęć godzin wychowawczych, gdzie nauczyciel wychowawca dobiera sobie wg indywidualnych potrzeb klasy tematykę prowadzonych zajęć z poszczególnych treści programowych (klasy 1 - 8 Szkoły Podstawowej oraz I – IV liceum Ogólnokształcącego),
- doradcę zawodowego (klasy 7 - 8 szkoły podstawowej oraz IV liceum ogólnokształcącego), zgodnie z tematyką pracy na zajęciach doradztwa zawodowego.

Część druga to obszar działania obejmujące uczniów, rodziców, nauczycieli realizowane w trakcie roku szkolnego z uwzględnieniem harmonogramu pracy szkoły w roku szkolnym 2024/2025

I. Proponowana tematyka zajęć lekcyjnych godzin wychowawczych i doradztwa zawodowego realizowanych w poszczególnych klasach

	KL	TREŚCI PROGRAMOWE	FORMY REALIZACJI	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
SP	1,	Poznaję siebie	Zajęcia lekcyjne	Rok szkolny 2024/ 2025	Nauczyciele nauczania początkowego/ wychowawca
	2,	Świat zawodów i rynek pracy			
	3,	Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie			
		Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych			

	4-6	Poznawanie własnych zasobów	Zajęcia lekcyjne		Wychowawca			
		Świat zawodów i rynek pracy						
		Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie						
		Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych						
	7-8	Poznawanie własnych zasobów				Zajęcia lekcyjne z doradztwa zawodowego Godziny wychowawcze		Doradca zawodowy, wychowawca
		Świat zawodów i rynek pracy						
		Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie						
		Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych						
LO	I II III IV	Poznawanie własnych zawodów	Godziny wychowawcze		Nauczyciel wychowawca			
		Świat zawodów i rynek pracy						
		Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie						
		Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych						

II. Działania z zakresu doradztwa zawodowego realizowane na terenie szkoły

	TREŚCI	TEMATYKA	KL	FORMY REALIZACJI	TERMINY	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
	Poznanie własnych zasobów, planowanie rozwoju edukacyjnego własnego dziecka	Prelekcja dla rodziców: Preferencje wyboru zawodu, czyli co należy brać pod uwagę planując przyszłość	Wszystkie klasy	Prelekcja	II semestr roku szkolnego 2024/2025	doradca zawodowy
	Poznanie własnych zasobów, Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Prelekcja dla uczniów: „Harcerstwo początkiem drogi zawodowej”	Wszystkie klasy	Prelekcja	I semestr roku szkolnego 2024/2025	Przedstawiciel ZHP
	Świat zawodów i rynek pracy	Zapoznanie ze specyfiką zawodów Prelekcja dla uczniów: 1. Specyfika pracy w Policji. 2. Służba Pożarnicza, czyli co to znaczy być strażakiem.	Uczniowie klas: SP 7-8 LO II, III	Prelekcja	W trakcie dni otwartych szkoły	Nauczyciele prowadzący zajęcia z przedmiotów: • Prewencji policyjnej • Służba pożarnicza

	Świat zawodów i rynek pracy, Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Informacje dla rodziców, uczniów zamieszczone na stronie internetowej szkoły dotyczące doradztwa zawodowego	Rodzice/ uczniowie	Treści zamieszczone na stronie internetowej	rok szkolny 2024/2025	Doradca zawodowy
	Świat zawodów i rynek pracy,	Zajęcia lekcyjne – Biznes i Zarządzanie, przedsiębiorczość	LO I - III	treści podstawy programowej	rok szkolny 2024/2025	Nauczyciel prowadzący zajęcia
	Poznanie własnych zasobów, Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Prelekcja: „Wolontariat pierwszym doświadczeniem zawodowym”	Uczniowie klas: SP 4 -8 LO I - IV	Prelekcja	rok szkolny 2024/2025	Opiekun wolontariatu w szkole
	Świat zawodów i rynek pracy, Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	Prelekcja przedstawicieli instytucji : 1. Powiatowy Urząd Pracy Będzin – aktualna sytuacja na rynku pracy. 2. Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej - jak stan zdrowia wpływa na wybór zawodu?	SP 7-8 LO I-IV	Realizacja prelekcji uzależniona od możliwości danej instytucji	rok szkolny 2024/2025	Doradca zawodowy
	WDN, Zespół wychowawców	Samodoskonalenie warsztatu pracy wychowawcy poprzez omawianie tematyki realizowanej w ramach doradztwa zawodowego, wsparcie specjalistów: pedagog, psycholog, wymiana	Wychowawcy wszystkich klas		Wg harmonogramu spotkań Zespołu	Nauczyciele

		doświadczeń i pomocy merytorycznych przydatnych na zajęciach.			Wychowawców	
Porady i konsultacje indywidualne	Poradnictwo z zakresu doradztwa zawodowego uwzględniające elementy samopoznania, planowania ścieżki kształcenia.		Uczniowie, rodzice	Porady/konsultacje indywidualne	Wg potrzeb indywidualnych z inicjatywy ucznia, rodzica, nauczyciela	Doradca zawodowy/ Pedagog szkolny/ Pedagog specjalny/ Psycholog
Włączenie rodziców działania z zakresu doradztwa zawodowego	Przekazanie informacji o źródłach z których mogą skorzystać w planowaniu drogi edukacyjnej własnych dzieci, Wg możliwości – prezentacja własnych doświadczeń zawodowych rodziców uczniów w ramach zajęć wewnątrzklasowych Budowanie świadomości możliwości rozwoju własnego dziecka w ramach korzystania z oferty szkolnej i lokalnej (zajęcia dodatkowe, projekty realizowane na terenie miasta, konkursy)		Rodzice	Konsultacje indywidualne, wywiadówki	W bieżącej pracy	Wychowawcy klas

Konsultacje dla rodziców	Zapoznanie rodziców z działaniami w ramach doradztwa zawodowego, wg indywidualnych potrzeb przekazanie informacji ucznia uzyskanych na podstawie obserwacji w bieżącej pracy z uczniem o predyspozycjach, mocnych i słabych stronach, zainteresowaniach oraz możliwościach ich rozwoju na terenie szkoły	Rodzice	Konsultacje dla rodziców	Wg harmonogramu konsultacji i zebrań dla rodziców w roku szkolnym 2024/2025	Wszyscy nauczyciele i specjaliści
Zajęcia dodatkowe dla uczniów nauczania początkowego	Prezentacje wybranych zawodów realizowane w formach zajęć opiekuńczych	Ucniowie uczęszczający na zajęcia świetlicowe	Zajęcie opiekuńcze	rok szkolny 2024/2025	Wychowawcy świetlicy

8. Ewaluacja programu

Pod koniec roku szkolnego doradca zawodowy i pedagog szkolny przeprowadzają:

1. badania ankietowe wśród nauczycieli wychowawców dotyczące:

- realizacji treści tematów godzin wychowawczych,
- potrzeb danej klasy pod względem doradztwa zawodowego (nie przeprowadza się w klasach programowo najwyższych),
- innych form realizowanych w ramach zadań WSDZ,
- proponowanych przez wychowawców modyfikacji WSDZ.

2. badania ankietowe dla uczniów wybranych klas w celu diagnozy zapotrzebowania uczniów na działania z zakresu doradztwa zawodowego.
3. Przeprowadza analizę dokumentacji doradcy zawodowego.

Doradca zawodowy i pedagog szkolny sporządzają sprawozdanie z realizacji WSDZ na terenie szkoły, które jest przedstawione dyrektorowi szkoły oraz radzie pedagogicznej. Na podstawie przeprowadzonej ewaluacji sporządzane są wnioski, które uwzględnia się w kolejnym programie WSDZ.

Opracowano przez:
Pedagog szkolny: mgr Sylwia Zięba
Doradca zawodowy: mgr Iwona Sypień